

Hayati Tahsin YILMAZ
Verkmästaregatan 4
431 34 MOLNDAL
Sweden (ISVEÇ)

YASINDIRAN
Abana Gazetesi
37970 Abana

YILDIZLI
YIR

abana

EYLÜL 1989

DENİZ SENLİKLERİNDEN İZLENİMLER

Abana 5. Deniz Senliği, 28 Temmuz'da, 55 çocuğun sunnet edildiği sunnet düğünüyle başladı (ayrıntılı bilgi öteki sayfa-larımızda).

Ayrıntılarını 4. sayfamızdaki spor haberlerimizde bulacağınız spor etkinlikleri düzenlendi, sergiler açıldı.

Senlikleri çok sayıda yerli ve yabancı izledi. Komşu ilçe-lerden çok sayıda kişi geldi. TRT film çekimi yaptı (bu çekimden bir bölüm TV'de gösterildi). Türkiye Radyolarından, gazetelerden temsilciler vardı.

Kastamonu Valisi İsmail Günindi de senlikleri izledi.

Dünyaca ünlü Ressam İbrahim Çallı'nın Torun Ressam Yaşar Çallı, Resim İşi Çiğdem Çallı ve "Çoban Ressam" olarak tanınan Süleyman Şahin de konuklar arasındaydı. Değerli ressamlarımız Abana'dan çeşitli görünümler çizdiler. Yaşar Çallı, 5 milyon TL değerindeki bir tablosunu Abana Belediyesine armağan etti.

29 Temmuz akşamı saat 21.30'da başlayan ve tv sunucusu Cemile Kürtün'ün sunduğu eğlence gecesinde radyo ve tv sanatçıları Nuray Hafitas ve Ela Altın da sanatlarını sergilediler.

Giderleri Belediyece karşılanan gecenin geliri, Gençlerbirliği Spor Kulübüne verildi. Sabri Tığlı'nın yönettiği açık artırmanın geliri de iş makineleri satın alınmasına katkı için Belediyeye kaldı.

BELEDİYEDEN

3 İŞÇİ ÇIKARILDI

3 belediye işçisi işten çıkarıldı.

İşten çıkarılan işçiler gazetemize başvurarak, siyasal tutumları nedeniyle işten çıkarıldıklarını söylediler.

Bu konuda kendisiyle görüştüğümüz Belediye Başkanı Şevket Yazgan, bu işçilerin, iyi çalışmalarını gerekeceğiyle işten çıkarıldıklarını bildirdi.

DENİZ SENLİKLERİ AÇILIŞ TÖRENİNDE BELEDİYE BAŞKANI ŞEVKET YAZGAN'IN KONUŞMASI

...Bir avuç Abanalı genç insanın başlattığı Abana Deniz Senliklerini her yıl geliştirerek, burayı tüm Türkiye'ye tanıtmak en büyük amacımızdır. Bunun için elimizden gelen tüm çalışmalar yapılmış ve yapılacaktır.

Birçokunuzun bildiği gibi Abana, Türkiye'de turizm olayını başlatan kafa damarlarından biridir. Abana, o zamanki dar olanaklarla bu işi gerçekleştirmiştir. Ancak, yol ve kumulu yetmezliğinden zamanla bu özelliğini yitirmeye başlamıştır. Bu nedenle, Abaramızın turizmde sağlamak üzere Deniz Senlikleri düşünülmüş ve bugünkü düzeye getirilmiştir.

DENİZ SENLİKLERİ AÇILIŞ TÖRENİNDE KAYMAKAM YERİNE BAKAN NUSRET KAYKAN'IN KONUŞMASI

...Bir yörede turizmin gelişmesi, başta o yöreğin valisi, kaymakamı ve belediye başkanı olmak üzere tüm yöre halkının en büyük isteğidir.

Bu istek, özellikle kıyı yörelerimizde daha çok kendini göstermektedir.

Ancak, bir yöreye turistin gelmesi yalnızca büyük istekle gerçekleşmez.

Rüzgâr esince gözümüze toz, yağmur yağınca ayakımıza çamur hulaşmayan, denizi ve kumsal kıyısı ile bu güzel kentimizi tanıtmak için bu yıl 5.sini düzenlediğimiz Deniz Senliklerine hoş geldiniz der, hepimiz saygılar sunarım.

YAŞLILAR YURDU KURULMASI İSTENİYOR KAZIM ŞEN 150 MİLYON VERECEK

İstanbul'da oturan bir gurup Abanalı, Abana'da yaşlılar yurdu (huzurevi) kurulmasını istiyor.

Yaşlılar yurdu düşüncesini ortaya atan Kazım Şen (56), bu düşüncenin gerçekleşmesi durumunda, 30 milyonu hemen olmak üzere, aşamalı olarak 150 milyon TL vereceğini açıkladı.

Tahir, Şen (Ak Tahir), bu konuda bağışta bulunmak isteyenleri adlandırmaya başladı.

Geçen ay, dinlencesini Abana'da geçiren Kazım Şen, konuyu Belediye Başkanı Şevket Yazgan'a da götürdü.

Programında yaşlılar yurdu konusunun da bulunduğunu belirterek konuya olumlu yaklaşan Şevket Yazgan, yurt yeri için çalışmalara başlayacağını söyledi.

Şevket Yazgan, bu ve benzer konuların yaşama geçirilmesinde, İstanbul'da kurulacak olan Abanalılar Derneğinden yararlanacağı, konuyla ilgilenenlerin dernek içinde oluşturacakları bir kurulla daha kapsamlı bir çalışmaya girebileceklerini, arsa sağlanması ve öteki konularda belediyenin yardımcı olacağını açıkladı.

BÜYÜK SÜNNET DÜĞÜNÜ

Abana Deniz Senlikleri içinde bu yıl ilk kez düzenlenen sunnet düğünü, 28 Temmuz günü saat 14'te davul-zurna ile başladı.

Düğün, Düzenleme Kurulundan Mehmet Makaracı'nın konuşmasıyla açıldı.

Daha sonra söz alan Belediye Başkanı Şevket Yazgan, aşağıya bir bölümünü aldığımız konuşmayı yaptı:

"Değerli hemşerilerim, değerli konuklar ve sevgili çocuklar!

Birincisini kutlamakta olduğumuz sunnet düğününe hoş geldiniz. Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bilgiğiniz gibi, Deniz Senliklerimin besincisini kutlamaktayız. Senliklerin daha ilginç olabilmesi için, Belediyemiz tüm olanaklarımızı kullanmıştır. Amacımız, senliklerin yıldan yıla daha kapsamlı ve eğlendirici olması ve kültür senliklerine dönüşmesidir. Senlikler, Abana'yı tüm Türkiye'ye duyuracak duruma getirilecektir."

Bu tür toplumsal olayların birlik ve beraberliğimizi pekiştireceğini; sun-

net düğünlerimin her yıl düzenleneceğini söyleyen Şevket Yazgan, sözlerini Behçet Kemal Çağlar'ın iki diyesiyle bitirdi.

"Salıpsız mehteketin batması haklı - Sen sahip olursun Abana'nı batmayacaktır!"

Başkanın konuşmasından sonra 55 çocuk, doktor tarafından sunnet edildi.

Sunnetten önce çocuklar, iki otobüsle Bozkurt, Gemiciler ve İnebolu'ya geldiler.

Sunnet düğününe çok sayıda yerli ve yabancı konuk izledi.

DENİZ SENLİKLERİNİ İZLEYEN BELEDİYE BAŞKANI KONUKLAR

Yusuf GÜNAYDIN
Fikret YILMAZ
Bahattin İLYAY
Ahmet KARAKAS
Engin CANBAZ
Ramazan CALIN
Vahit TEKİNEL
Ahmet DEMİRTAŞ

İstanbul, Fatih, (SHP)
İstanbul, Sarıyer (SHP)
Araç (SHP)
Ardavay (SHP)
Bozkurt (Bağimsiz)
Cide (SHP)
Çatalzeytin (ANAP)
Kırı (SHP)

karika - abana

ABANA GAZETESİ
YENİDEN YAYIN HAYATINA BAŞLADI

Sirin ilçemizde Abana'da 25 Ocak 1970 yılında yayın hayatına başlayan ve bir süre sonra çeşitli sebeplerden dolayı yayın hayatına ara veren Abana Gazetesi, bu aydan itibaren yeniden çıkmaya başladı.

Aylık ve aralıksız olarak çıkarılan Abana Gazetesinin yazı işleri müdürlüğü Hüseyin Köksal, genel yayın yönetmenliğini H. Tahsin Yılmaz, başkaya Ender Yorgancı hazırlarken, gazetesinin sahipliğini de Tahsin Yılmaz yapılıyor.

Kardeş yayın organımıza yayın hayatında başarılar dileriz.

Ayıknoz, 24 Temmuz 1989

SANAYİ SİTESİ YERİ BELİRLENDİ

Abana'da dağıtık olarak çalışan sanatkarlar için sanayi sitesi yeri belirlendi.

Site, Harmanon Köprüsünün, Harmanon yakasına bakan çay için güneyine (futbol alanı olarak plan-

**SİİR VE RESİM
YARISMASINDA
DERECE ALANLAR**

Deniz Şenlikçi nedeniyle düzenlenen siir ve resim yarışmalarında ilk üç sıraya girenlerin adları aşağıdadır:

SİİR

- 1- Mehmet Çelikbaş
- 2- Tacettin Aygün
- 3- Şençen Topazıoğlu

RESİM

- 1- Gül Arık
- 2- Tansel Gümüş
- 3- Gül Arık

Not: Mehmet Çelikbaş'ın 1. gelen siirini önümüzdeki sayılamızda yayımlayacağız.

MAHALLE VE KÖY MUHTARLARI İLE BELEDİYENİN İŞBİRLİĞİ

Mahalle ve köy muhtarları, her ay Belediyede toplanarak, köy ve belediye sorunlarına birlikte çözümler aramaktadırlar.

Toplantılara köy ve mahalle muhtarlarından başka, belediye ve il genel kurulun üyeleri de katılıyor.

SAĞLIK TARAMA İSTASYONU KURULUYOR

SSK'na kurulacak ve Belediye hizmet yapılarında görev yapacak olan Sağlık Tarama İstasyonunun kur-

ulumu kararı onaylandı.

İstasyonun çok yakında hizmete girmesi bekleniyor.

TEŞEKKÜR

3 Temmuz 1989'da dünyaya gelmiş kızımız AYŞENİN doğumunda bizi en çok destekleyen ve bu Ebu Hicre ÇAKICI'ya teşekkür ederiz. Babam Abana 82100 Gönül Perisyonlu Teşekkürlerimizle bu belgeyi sunarız.

Mehmet ve Filiz SAHİN

TEKEL BAYI

İPRAGAZ BAŞ BAYI

HİZMETİNİZİ AÇILMIŞTIR
HİLMİ URAN CADDESİ 3
ABANA

ÖLÜMLER

YANARAK ÖLDÜ

Yakabaşı (Yaylas) köyünden Yaşar Kuru (70), otları kurutmak amacıyla bahçesinde yaktığı ateşten kaçamayarak yaşamını yitirdi.

Kadının ölüsü iki gün sonra bulundu.

DENİZDE BOĞULDU

Erdogan Tıgh (42), Beşevlerin altında yüzerken boğularak öldü.

Bozkurtlu olan Erdogan Tıgh, boğulduktan hemen sonra denizden çıkarılmış ama kurtarılamamıştır.

ÖTEKİ ÖLÜMLER

Sabri Kömürcü (Dalgıç Sabri, 54) geçirdiği kalp yetmezliği sonucu öldü.

Hacı Alimet Büyükkasap (52), kalp yetmezliğinden öldü. Tosyalı olan Büyükkasap, Abana Halk Bankasında selfi

KIREMIT DORUĞU HOYUĞU, BELENBAŞI VE AYTEPE TOMULUSU

Salim YILMAZ

21 Temmuz (1982) Çarşamba, Saat 15'te Kaymakam Beyi evinden alıyoruz. Mülkiye Amirimizle üç araştırmacı Hatice-ll yoluna koyuluyoruz yerden. Bu kez tüm dolayacağız.

Hacıvelide, Oksal'ın kahvesinin önünde arabadan iniyoruz. Oksal Beyden izin alarak kahvenin ara bitişine dahurum. Kaymakam Beyi, Ağabeyimi ve İbrahim Beyi (Şençel) de çağırıyoruz. Kahvenin başında uzanan kocaman süzme gösteriyorum.

Bu istan denizden çıkması, Kahvenin denize bakan bahçesine sandalyeleri atıp oturuyoruz. Hacıvelinin sorunlarını tartışıyoruz. Oksal Beyle, Bu arada Oksal Bey, bize çay demliyor.

Sözler, Ağnama yoluna vuruyoruz. Yokmuşuz birle çeken, Çarşıya ulaşıyoruz. Kiremit Doruk'unda büyük bir topraklı arabadan iniyoruz. Dünyadan tramvay geçmesi, Doruk'u Günyükler in Sağlık Ocağından seyretmişiz.

Kiremit Doruğuna doğru yürüyoruz. Doruk'un eteğinde ki tarlaları der çakımla gücükte ayıyoruz. Tarlada iki kişi (kara koca olacak) eşin biçiyor. Kaymakam Beyi tanıyorlar ve Kiremit Doruğuna üzerine bildiklerini anlatıyorlar.

Ben hemen Doruk'a sınırlıyorum. Ve, ilkenlele de kaplanıyor olan bir yol bularak, giribu çağırıyoruz. Doruk'a yaklaştıkça, toprakla oynadığını ve 1-4 çukur kazıldığını kolayca fark ediyorum.

Demek ki, defneçiler burada iyice araştırma yapıyorlar. Eski kitelerin parçaları, harç ve taşlar çevreye saçılmış. Bizim bir büyük(?) olduğu anlaşılıyor. Diken ve defnelerden anlaşarak bu bir araştırma yapılmışa geçiyor.

Kiremit Doruğundan inerek arabaya doluyoruz. Günyükler'deki Belenbaşı'nda arabadan inerek, istan bulduğumuz iki kapı iniyoruz. Mülkiye Amirimiz bir kez daha havrel ediyor.

Gecinde buradan Vali Beyle geçtim. Buradaki kapı olduğunu biliyordum. Sayın Vali Beyle de gösterdim. Dur, Abikülç'le sınırlıydık. Bizim Zıvalı'la vuruyoruz. Ben ilk kez geçiyordum bu yana.

Zıvalı'la vardığımızda, köylülerin yazınki Ramazan Bayramına hazırlanıklarını görüyoruz. Bu grup büyük evlerin kışbaşı yapıyor, otukları seyrediyor. Çoğunun garbetten geldiği belli. Yürede hayli de araba birikmiş.

Ordu'da kahvenin önünde Köyden bir, sırtından küçük bir kulağa makinesi görmüş. Kaymakam Bey çok ilgilenmiş bu işle. İşin giridükten üzerine tarihli köylülerle. Başka sorunlar tartışıldı.

Bu üç araştırmacı, izin isteyerek Yemeri köyüne gidiyoruz. Kimseler yok orada. Bir çocuk yaklaşıyor yanımıza. Köyün tozunu (sınırlı) bulmasını istiyoruz bu çocuktan.

Sonra yağlı bir (Hoca Mehmet Yıldız), başında takkesiyle görünüyor. Sakalları bembeyaz. İbrahim Bey camii üzerine konuşmasına başlamadan önce, Aytepe binalarını "L'waryopam ben

Mehmetli gecelerde Aytepe'de ve Gaviir mezarlığında kandi, yazar gibi çok görünüyor" diyor Hacı Hacı Mehmet.

İbrahim Bey fotoğrafları çekiyor ve bozayla konuşmaya başlıyor. Okullarına ve Camilerine serisi için, Ben, biraz yaklaşıp seyrediyordum Aytepe'yi. Padi padi bir harman sanki toprakla kumbet yapıyorlar.

İsmet biliyor Yemeri'de. Zıvalı'la vardığımızda, Kaymakam Beyin çevresindeki kalabalığı istan da çığırıyor buluyoruz. İbrahim Bey fotoğraflarını çekiyor bu kalabalığın.

Yazınki Bayram için çağrı olarak Zıvalı'la dan ayırdık. Bu kez, Yemeri altından, Kuğu Çayına koştu olarak iniyoruz. Yıldız ist yanında görkemli bir villanın yükseldiğini görüyoruz. Ağabeyimin sandığına göre (ve inçiyim) bu villa, Almanya'da çalışan Mehmet Tıgh'ınmış. Fotoğrafları çekmek için duruyorduk. Bu arada Aytepe tümülüsüne aşağıdan seyrediyorduk.

Ankuluğ serirden Demetbakanı görüyoruz. Orada da Bayram hazırlığı. Bütün bir pekiner karamın erici doldurmuş, istan vakımlar. Orada bir "halıca fotoğraflı" çekmişiz.

Kapların bulunduğu Günyükler'in tarlalarına giriyorduk. Günyükler'in karesi büyüyoruz öteden.

Ayıkların karlıları? Kabakların çiçeklenince barmayın! Baska yül bilmezdimiz mi?

Bu, aldığımız emellerin kapların bizim karlıyoruz. Kaymakam Bey yine yazıyor.

Yeni hava ve da uğradıkız sonra, gün biterken Abana'yı uğurluyoruz.

*) Her iki yazı da okunmuş ve okunulmuş olabilir.

**) Temmuz, Gümmü (mural) sınırlıdır. Saklılar için çığırır.

***) Bu yazı araştırma yapıyor ve okunulmuş olabilir.

abana

SIYASAL GAZETE

Her Ayın Başında Çıkar

KURULUŞU
25 Ocak 1970

ÇIKARAN

Tahsin YILMAZ

GENEL YAYIN

YÖNETMENİ

Hayati Tahsin YILMAZ

YAZI İŞLERİNDEN

SORUMLUSUN

Doğan AYGEN

BASKIYA

HAZIRLAYANLAR

Ender YORGANCI

Mehmet ÖZTÜRK

ADRES

ABANA GAZETESİ

37970 ABANA

Telefon (4664) 1068

İSTANBUL

TEKEL ÇIĞI

Tahaddat Sokak, 5

KÜÇÜKPAZAR

Telefon: 513 42 32

YERİNE

Her İhtiyaçta

PAHAŞIZ YOLLANIR

(Yurtdışına Yollanmaz)

ÖZEL DUYURULAR

Başlık Yarı 25.000 TL

İç Sayfalar 2.000 TL

Arka Sayfa 3.000 TL

İlirici Sayfa 8.000 TL

ÖZEL

AYYAZ DÜZENLEKİ

GÖRKM YAYINEVİ

Tel: 513 42 32

RASKI

SENA OF SET

Tel: 526 13 51

İSTANBUL

ABANA ELEKTROMEKANİK ÇELİK-İŞ SENDİKASI İŞÇİ BAŞTEMSİLCİSİ ALİ OĞUZ İLE İŞÇİ SORUNLARI ÜZERİNE SÖYLEŞİ

Konuşan: Tahsin YILMAZ

- Sorunlarımız?
- Basının ayazımıza kadar gelip, bizimle ilgilenmesine teşekkür ederim. Sorunlarımız çok. Siz de bu fabrikada çalıştığınız, aşağı yukarı biliyorsunuz sorunlarımızı.

- Okurlar için, işçiler için anlatın sorunlarınızı mikrofonumuzla?
- Elbette anlatacağım. Önce şunu belirtelim: Elektromekanik Abana'nın yarığı; biz de o yarığın damarlarıyız. Ama şu oralarda damarlar hasta. Bu damarların iyileştirilmesi için önlemler alınması gerekiyor. Sorunu açın mıyız?

- Ücretlerimiz şu anda çok düşük. Aşağı ücretin altında. Başın asası ücreti 142 bin TL'dir. Bir iki yıldır, sürekli olarak bu asası ücretin altında çalışıyoruz. Saat ücreti yaklaşık 800 TL. Alan 31 kişi, 910 TL. Alan 65 kişi, 977 TL. Alan 41 kişi var.

- Aşağı ücretle çalışan kaç kişi var?
- Şu anda, aşağı ücretin altında çalışan 130 dolayında arkadaşımız var.

- Benler kaç yıllık işçi?
- 4 ve 5 yıllık. Çoğunluğu kalifiye işçiler. Yani işini öğrendim, vereni iş yapabilen arkadaşlarımızdır.

- Çözüm?
- Çözüm toplu sözleşmeyle. Önümüzdeki Ocak ayında toplu sözleşmemiz var. Ben ve arkadaşlarımız, sendika genel meclisiyle ayum görüşüyoruz. Bu toplu sözleşmeye hazırlanıyoruz.

- Aşağı ücretin altına düşmemizi başlıca nedenleri nelerdir?
- Birincisi enflasyon. Yüksek enflasyon nedeniyle yaptığımız sözleşmelerde alacağımız farklar, çabucak komik duruma düşüyor. İkinci yıldı, bu yüksek enflasyonla nedeniyle "ek zam" adıyla ödemeler yapıyoruz. Ama bu ek ödemeler % 10, % 15 gibi düşük kalıyor. Hatta bu yıl % 8'dir. Öncekinin % 35'ine, % 38'e çöküştü. Yani çok düşük düzeyde kalıyor. Mayıs ayında % 10 verildi. Yine de aldığımız ücretler, aşağı ücretin 20 bin TL altında. Çok acı bir durum. Dayanacak gibi değil. Yine de dayanıyoruz. Önümüzdeki toplu sözleşme olduğu için dayanıyoruz.

- İkinci nedeni?

- Önceki toplu sözleşmeyi yaptığımız zaman ayda 2.300 motor üretiyorduk. O günlerde fabrika zor ayakta duruyordu. Bu yüzden çok yüklenmek istemedik. "İki yılda haklarımızı almış" dedik. Ama görüşünüz, iki yılda enflasyon % 100'e yakın seyrediyor, bize verilense % 35'e % 45'tir.

- Sendika ücretleri ücretlerimiz ne kadar?
- Ha, öncelikle sözleşmeyi yaptığımız zaman ayda 2.300 motor üretmekte olduğumuzu öğleştirmiş. Sendika aylık ücretimiz 9.500 motordur. Yani 4 katına yakın. Ücretimiz 4 katına yakın artıyor, aylıklarımız düşüyor. Adalete bürünemedik. Önceki, fabrikamız işçilerin yararına kurulduğu söyleniyordu. Bunu biz de inanıyoruz. Ama şimdi inanmıyoruz! Bazı yöneticilerimiz, fakir, bakkal da yapıyoruz. "Siz sendikamız" diyor, erk bizi aşağılamak, haklarımızı zerre vermeye çalışıyorlar. Oysa, sendikamızın işçilerin doğal hakkıdır. İnsanlık onurudur, yaşamsal onurudur. Önümüzdeki toplu sözleşmeyle, bütün yaptığımız iş yapan fabrikalarla ek ücret artırımları iletmiş oluyoruz.

- Abana'da yaşamak, örenğin İstanbul'dan daha ucuz değil mi?
- Komünistlerde değil. Örenğin bir kilo gram İstanbul'da 400 lirayken, burada 1.300 liradır. Abana için "Paris" deyimi kullanırsanız, cümlede, yani "tutulu" denmiş oluruz. İşçilerin yönettiği "fabrika" içinimdir. 40 milyon de satılmıyordur. Çünkü bize ne mişer gösterilmedi. Ben kredimden öncekilerim. "Abana bizim baba ocağımız, fabrika bizim kendi evimiz" diyen, yirmi yıldır aynı hıca karak İstanbul'dan gelmiş Abana'ya hizmet etmek için çalışıyor. 80 bin lira, bizim için, aylığına maaş, burada 20 bin lira ile yetiyoruz. Çocuğumuzun burada çalışmaya etmek istediği, Gens de böyle düşünmüyor. Bizim böylece, tok olacağız. Kalkacağız. Bize yememizi istemiyor. Bize ark adalarımıza sığınabiliyoruz. Yakın olan tuncu, emel kapı, insan abanım.

- Abana'da yaşamak, örenğin İstanbul'dan daha ucuz değil mi?
- Komünistlerde değil. Örenğin bir kilo gram İstanbul'da 400 lirayken, burada 1.300 liradır. Abana için "Paris" deyimi kullanırsanız, cümlede, yani "tutulu" denmiş oluruz. İşçilerin yönettiği "fabrika" içinimdir. 40 milyon de satılmıyordur. Çünkü bize ne mişer gösterilmedi. Ben kredimden öncekilerim. "Abana bizim baba ocağımız, fabrika bizim kendi evimiz" diyen, yirmi yıldır aynı hıca karak İstanbul'dan gelmiş Abana'ya hizmet etmek için çalışıyor. 80 bin lira, bizim için, aylığına maaş, burada 20 bin lira ile yetiyoruz. Çocuğumuzun burada çalışmaya etmek istediği, Gens de böyle düşünmüyor. Bizim böylece, tok olacağız. Kalkacağız. Bize yememizi istemiyor. Bize ark adalarımıza sığınabiliyoruz. Yakın olan tuncu, emel kapı, insan abanım.

- Sendikalar olursa, başka nasıl değişiklikler olur?
- Dedğim gibi, sendika gelince, fabrika daha güzel ve verimli çalışır. İşçilerin işyerine girdi. Üstümüze düşen görevleri fazlasıyla yerine getirdik ve geliştirmekteyiz. Üzretimizin artırılması olan en doğal hakkımızdır. Önümüzdeki toplu sözleşmede, alacağımız kesinlikle inanıyoruz.

- Bir de toplu konut sorunumuz vardı.
- Konut sorunu, fabrika ile başlayan bir olaydır. Fabrika kurulurken, Abana'da kira 2.000 liraydı. Fabrikamız açılışta, her bir kira 20 bin oldu. Başın 50 binden fazla ev bulamıyoruz. Biz konut sorununu da başlatmıştık. Çünkü, kiraya bir kooperatife üye olduk. Sonra, bir genel kurul toplantısında yönetimi devraldık. Aylıklarımızdan ödediğimiz zamanlarda 15, ikramiyemiz 25 bin lira kesiyorduk. Sonra bu çoğunluğu, bunu veremez duruma geldi. 5.000 TL bile verilemiyordu. Karımızı bile zor duyuyor duruma düşmüştük. Baktık ki olmuyor, sağgeçtik. Bu koşullarla konut edinmek hayal bile edilemezdi. Konut kredisi alınabilmesi için de herkesin 6-7 milyon lira göstermesi gerekiyordu. Karımız da yoktu. İş aldığımız bir anı, anı olmadığımız bilincine vardık ve işi nakzatlattık. Arkadaşlarımızın biriken 17 milyon TL'ni geri dağıttık.

- Bu konuda başka çözüm yok mu?
- Şu anda yok. Fabrika kurulurken, konut sorunumuz da önemi alınmıştı. Bu yapılmadı. Fabrika ek yapmaya harcanan 200-300 milyon lira ile bu iş çözümlenbilirdi. O zaman Abana'da 4-5 milyona bir daire yapılabiliyordu. Bu fabrika ek yapılırsa, şimdi kendi haline terk edilmiş bir konutluk durumunda. Toplu sözleşmenin son maddesinde toplu konut sorunu için (sözleşme şartları da sirkülasyonu, bu maddeler ile ilgili) vardı.

- Şu kooperatifevi tesettir, bir şey yapabiliriz mi?
- Evet, böyle bir öneri geldi. Başka birisi de geldi. Bu öneriler için arkadaşlarımız karşı çıktılar. "Başkaları yöneteceği kooperatife giremeziz" dediler.

- Başka önerilerimiz?
- Abana Gazetesine yemeden teşekkür ederim. İşçilerin, çalışanların yanında olacağını düşünürüm şunucaz.

ayhan karayaçın'ın seçtikleri

İŞÇİNİN EVRENİNDEN SÜKRAN KETENCİ

Umutsuzluk

İçinde bulunduğumuz günlerin gerekçesi, arka arkaya yapılmış gereken seçimler zinciri olabilir. Ancak sendikalarda ne de olsa iki yıldır doğru dürüst bir eğitim yapıldığını duyamaz olduk. Sendikalar eğitim yapmakla ilgili yasal yükümlülükten kurtulmanın bir formülünü bulup, işçilerin uyanması korkusu ile eğitimden kaçmayı seçiyorlar. Bu nedenle yaz aylarında daha demokratik bazı yerel yönetimlerin yaz festivalleri kapsamında işçi sorunlarını da kapsayan toplantı, paneller düzenlemeleri, söyleşiler, işçilerin yoğun ilgisiyle konu oluyor.

Kendi sorunları ile ilgili düzenlenen toplantılara katılmayan çok ötesinde, yoğun ilgi gösteren işçilerde bir yandan da umutsuzluk gözleniyor. "Ne yapabiliriz" ile noktalanıyor, doğru kırıltılarında soruları görülen siyasi partilere, sendikalara, aydınlarla duyulan öfke yanıyor.

Toplantılara katılacak, sorunlarını tartışacak kadar bilinci işçiler, 12 Eylül sonrası süreçli alaylırları daralan çemberi kırmak arayışları içinde. Bilinen iki genel doğru vardı: Hakların korunması örgütlenmekten geçtiğine göre, kendilerine en yakın yasal partiler ile yakın ilişkileri, sendikalarla çalışacaklardı. Öfkeli sonuçlar bu sınıfa, beklenmeye karşılık uğranılan büyük düş kırıklıklarının boyutlarını ortaya koyuyordu. İşverenler birlik olup, sendika işi muhalefeti işten attırmaya kadar atıksızlığı geliştirmiş sendikacı kadrolarla nasıl mücadele edilecekti? Umut bağlanan sosyal demokrat partilerin bilinci işçilerimizin partilerinden uzaklaştırma olgusu karşısında, siyasi partilerin sorunlarına sahip çıkacakları nasıl güven duyulacaktı?

İşçiler değil sadece, emeği ile geçinen tüm çalışanlar aslında son seçimlerde bilinci oy kullanmışlardı. Çalışanların karşısındaki ANAP oylan %21'ere düşürülmüştü. Demokratilerde bu durumdaki bir iktidar istifa ederdi. Ancak Ozal hükümeti istifa etmiyordu. Bu tabloda Başbakan Ozal cumhurbaşkanlığına aday gözüktüyordu.

Çalışanların seçim derinini ardından, işçi sınıfının, sendika hak yasaları, yasalık düzen içinde yaratıldığı ve dünya işçi sınıfı literatürüne sokulmuş özetli pasat aytemleri ile Ozal'a ilk geri adım atılmıyordu. İşçilerin işyerlerinin en kitlesel, tabandan gelen eylemleri karşısında, Ozal "pas" almış, imzalanmış toplumsal mücadelede ortalama 50 puanlık bir iyileşme, bu işçi eylemleri sayesinde gerçekleşmişti. Yine hemen ardından memur ücret artışı gelmiş, fakat hükümetin uyguladığı yeni entansiyonist ekonomi politikası, KİT zamları ile veritelenen daha ilk aylarda anlamı gitmişti. Sözleşmelerinin ikinci yılında olan işçiler ile emekli işçiler ise çok daha sıkı katan ücret artışı ve ek zamlar ile bütünsel güç konuma düşmüşlerdi.

Bir yanda çadırlarda ikinci kipi geçirmeye aday İbrahim Kurt mütevelliler, diğer yanda 300 bini de aşacağı beklenen Bulgaristan'dan kovulmuş Türkler... Okul sıratlarında oluşturulan yataklar da büyük iş, iş, emek, yaşam bekliyorlar. İşçiler, çalışanlar, onları işe alıp kendilerinin daha fazla işle kalmalarının panjirinde. Okulların açılması, kız yatılıları "Vatan, millet, Sakarya..." işi de o zaman ne olacak?

Üstüne üstlük AT adayı, demokratik olma iddiası içindeki Türkiye için ulan verici bir insan hakları gaspi tablosu. Cezaevlerinde açlık grevinde insanlar ölürken, Adalet Bakanı'nın, Başbakan'ın ağzından çıkan sözler olmaz sözler. Cezaevlerinde, Doğu'da yaşananlar ardından, Türkiye dünyaya çağışlığını nasıl savunabilecekti?

Sabahları gazetele sayılarına göz atmaya kalkışmak, insanın işi karartan bir olguya dönüştü. Her yanda bir umutsuzluk, her alanda yeni bir umutsuzluk. Milyarlarca yönetimi insanların bu duygularını sönmürmeye kararlı. "Fırsat bu fırsat, tam zamandır" deniliyor, belki devlet eli ile kumar anlamına gelen "Kazı Kazan" oyunu çıkarıldı. Simiti günde bir gazete, yılda bir kitap alamayanlar, başka umut kalmadı deyip, kimbilir günde kaçır bir işi, "hadı hadı" kağıt kazmaya yarıyorlar.

Umutsuzluk, "devam eden bu düzen" diyenlerin istediği bir şeydir. İnsan korkutma, yıldırma, caydırma, satın alma, kandırma yöntemleri ile köleleştirilmenin ürünüdür. İnsanın doğasına, gelişimine aykırı, bir tür intihar etme yöntemi de sayılabilir. Her insan, yapıldığı olayların ağırlığı, boyutları karşısında, zaman zaman sarılıp, adı bir umutsuzluğun içine düşebilir. İnsana yakışan, insanca yaşayabilmek için grubunu olan, yaşama gücü, direnci, sevincinin, inancın ağır basıp, umutsuzluğu yok edebilesidir.

Çemberi, 10 Ağustos 1989

Cumhuriyet - 9 Eylül 1989

